

Kultur- och fritidsförvaltningen

Handläggare: Eva Rosén Lundqvist
Titel: Enhetschef
E-post: eva.rosen-lundqvist@norrtalje.se

Till: Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsbidrag år 2025 till Museer och Stiftelser

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott föreslår:

Kultur- och fritidsnämnden bevilja verksamhetsbidrag för 2025 till museer och stiftelser:

1. Albert Engströmssällskapet beviljas verksamhetsbidrag med 70 000 kr.
2. Norrtälje Luftvärnsmuseum beviljas verksamhetsbidrag med 1 500 kr.
3. Roslagens Sjöfartsminnesförening beviljas verksamhetsbidrag med 80 000 kr.
4. Skebobruks museiförening beviljas verksamhetsbidrag med 35 000 kr.
5. Söderbykarls fornminnes- och hembygdsförening beviljas verksamhetsbidrag med 105 000.
6. Axel, Julia och Torsten Nordströms stiftelse beviljas verksamhetsbidrag med 85 000 kr.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen har sammanställt inkomna ansökningar och lämnar förslag på fördelning av verksamhetsbidrag till museer och stiftelser som är bidragsberättigade. Norrtälje Luftvärnsmuseum har under året 2024 blivit godkänd som bidragsberättigad förening och har inkommit med ansökan om verksamhetsbidrag för att kunna värma upp hangaren där de har lovaktiviteter för barn och ungdomar på höst- och vårloven.

Kultur- och fritidsförvaltningen har ett gott samarbete med samtliga ansökande museer och stiftelser och anser att de bör beviljas bidrag enligt förvaltningens förslag i syfte att kunna genomföra innevarande års planerade verksamhet. Det är av stor vikt att stötta de museer och stiftelser som genom sina särarter och profiler bidrar till att levandegöra Norrtäljes kulturarv.

Ärendet

I Norrtälje kommun har vi ett stort antal hembygdsföreningar, mindre museer och stiftelser som visar föremål från Roslagen genom tiderna. Några föreningar och stiftelser har en större verksamhet och har genom åren fått ett högre verksamhetsbidrag än övriga hembygdsföreningar för att de har ett stort besöksnäringvärde för Norrtälje kommun. Ett museum som har funnits i kommunen sedan 1995 är Norrtälje Luftvärnsmuseum som har ansökt om att bli en bidragsberättigad förening och som därmed har ansökt om bidrag till uppvärmning av sin hangar när det är lovaktiviteter för barn och unga. Budget för verksamhetsbidrag till museer och stiftelser finns inom kultur- och fritidsförvaltningens ram.

Kort sammanställning av Museer/Stiftelser 2025

Albert Engström Sällskapet

Albert Engström Sällskapet bildades 1981 och är ett av Sveriges största personlitterära sällskap med över ca. 800 medlemmar. Sällskapet har sitt säte i Grisslehamn och har också en smålandssektion med säte i Eksjö

Sällskapet är en ideell organisation med uppdrag att sprida kunskap om Albert Engström och hans konstnärliga verksamhet. Sällskapet ger ut en årsbok. Genom olika aktiviteter belyser de hans mångsidiga produktion samt håller hans författar- och konstnärskap levande för nya generationer. I Grisslehamn förvaltar och bedriver sällskapet museiverksamhet vid Engströmgården, Ateljén och

Tecknarens Hus.

I Eksjö finns också ett Engströmmuseum med stora samlingar. Hults hembygdsförening framför också varje sommar i Hult dramatiseringar av berättelserna Fattigstugan, Nödåret och Prästgården.

Albert Engströmsällskapet ansöker om verksamhetsbidrag för 2025 med 80 000 kr.

Förvaltningen föreslår ett verksamhetsbidrag med 70 000 kr.

Norrtälje Luftvärnsmuseum

Norrtälje luftvärnsmuseum är ett militärhistoriskt museum invigt den 13 december 1995 beläget i Norrtälje. Museet drivs som en ideell förening, vars syfte är att bevara minnet av luftvärnet i Norrtälje samt Roslagens luftvärnsskär (Lv 3). Museets lokaler ligger på August Strindbergs gata 2 på det tidigare garnisonsområdet, vilket idag är Campus Roslagen.

Norrtälje luftvärnsmuseum har under flera år haft extra öppet under loven på hösten och våren för att barn och ungdomar ska kunna besöka museet när de är lediga. Den stora hangaren där de större pjäserna står behöver värmas upp, vilket Luftvärnsmuseet söker bidrag för.

Norrtälje Luftvärnsmuseum ansöker om verksamhetsbidrag för 2025 med 1 500 kr

Förvaltningen föreslår ett verksamhetsbidrag med 1 500 kr.

Roslagens Sjöfartsminnesförening

Roslagens Sjöfartsminnesförening bildades i mars 1938 för att ta till vara Roslagens maritima kulturarv. Ganska snart beslutade föreningen att samla in sina maritima föremål i ett sjöfartsmuseum som etablerades på det gamla komministerbostället på Kaplansbacken vid Vaddö kanal. 1940 gavs den första årsskriften av Rospiggen ut med sjöhistoriska berättelser från kust och hav.

Idag kan föreningen presentera Sveriges största privata sjöfartsmuseum, ett museum i ständig utveckling. I sommar kommer en permanent utställning av 100-talet flaskskepp att invigas.

Verksamhetsbidraget avses användas för förvaltning av museet och dess byggnader samt utveckling och förnyelse av de omfattande utställningarna.

Roslagens Sjöfartsminnesförening ansöker om verksamhetsbidrag för 2025 med 90 000 kr.

Förvaltningen föreslår ett verksamhetsbidrag med 80 000 kr.

Skebobruks museum

Historien börjar på 1960-talet när de tre gamla Skeboprofilerna **Nils Elthammar, Gustaf Wass och Evert Samuelsson** tog initiativ till att göra om det gamla "spruthuset" (= brandstationen) till ett museum, som invigdes 1972.

Men efter en tid mäktade inte Hembygdsföreningen med att driva verksamheten som stod stilla fram till 1990-talet då entusiasten Olle Ringenson grep in och fick ortsborna att renovera byggnaden och sedan ordna en utställning om Skebos historia. I juni 2001 återinvigdes museet av förre finansministern Kjell-Olov Feldt.

Skebobruks museums huvudsakliga syfte är att berätta om det gamla brukssamhällets månghundraåriga historia. Detta sker genom att hela tiden hitta nya infallsvinklar på den lokala historien för att skapa utställningar.

Verksamheten har drivits mer eller mindre oförändrad sedan omstarten 2001. Med årliga utställningar attraherar de en stor och diversifierad publik. 2023 tillkom en attraktion till museets utställning, ångslupen Schebo, som nu står uppställd på museiområdet. Till sommaren kommer besökare att kunna gå ombord på ångslupen Schebo som på så sätt förstärker museets besöksmål för ångbåtsintresserade besökare.

Skebobruks museum ansöker om verksamhetsbidrag för 2025 med 35 000 kr.

Förvaltningen föreslår ett verksamhetsbidrag med 35 000 kr.

Söderbykarls fornminnes- och hembygdsförening

Söderbykarls fornminnes- och hembygdsförening är ett friluftsmuseum, Eriksskulle som består av ett markområde på ca 1.5 hektar och en mängd gamla byggnader. När föreningen bildades 1918 skänkte en av grundarna, Erik Eriksson marken till föreningen. Avsikten var att samla in föremål från Roslagen och visa upp dem på museet. Det har även köpts in och donerats byggnader som blivit flyttade till området. Friluftsmuseet fungerar som ett litet Skansen.

Söderbykarls fornminnes- och hembygdsförening kommer under verksamhetsåret ta emot grupper för

guidning och fika, hålla hembygdsgården och museet öppet under sex veckor i sommar med guidning, fika, loppis och handelsbod samt alla hus öppna för besök.

Det är ett digert program för underhåll av området och fastigheterna, tryckning av program för att sprida information om verksamheten. Temadagar för året är Valborg, Midsommar, Sommarfesten, Viksbåtens dag, Arkeologidagen och Folklig dräkt. Utställningen på övervåningen ska uppdateras med mer information om föreningens historia samt att dräktutställningen ska utökas.

Hembygdsföreningen anordnar träffar på onsdagar varje vår och höst för daglediga där besökarna delar med sig av sin 1900-tals historia. Inom ramen för dessa aktiviteter samlar föreningen in foton som ska digitaliseras och historier som ska dokumenteras.

Söderbykarls fornminnes och hembygdsförening ansöker om verksamhetsbidrag för 2025 med 120 000 kr.

Förvaltningen föreslår ett verksamhetsbidrag med 105 000 kr.

Axel, Julia och Torsten Nordströms Stiftelse

Torsten Nordströms museum

Torsten Nordströms museum är ett så kallat "frozen museum", en våning som visar hur ett borgarhem i en småstad kunde se ut under första hälften av 100-talet.

Torsten Nordströms stora intresse var att samla. Redan som ung sa han: "Min dröm är att få ordna ett litet museum för att visa vad en vanlig samlare kan åstadkomma". Drömmen styrde hans liv, drömmen blev successivt verklig, rum efter rum fylldes med föremål, låda efter låda packades med saker.

Bidraget ska användas till museiverksamhet såsom guidade visningar framför allt sommartid, men även vid andra tillfällen såsom kulturarvsdagen och julmarknadsdagen. Privata bokade visningar anordnas året runt. Stiftelsen anordnar även andra visningar såsom sidenvisningar, små utställningar på plats och föredrag av olika karaktärer. 2025 års tema är "Kvinnlig flärd", då visas solfjädrar, spetshalsdukar, smycken, spetsprydda underkläder, aftonhandskar samt väskor och skor för att nämna några av föremålen. Stiftelsen arbetar även med föremålshantering och förbättringar av utställningsutrustning med mera.

Nordströms stiftelse ansöker om verksamhetsbidrag för 2025 med 95 000 kr.

Förvaltningen föreslår ett verksamhetsbidrag med 85 000 kr.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av kulturavdelningens handläggare.

Ekonomiska konsekvenser

Budget för verksamhetsbidrag till museer och stiftelser finns inom kultur- och fritidsförvaltningens ram.

Konsekvenser för barn

Alla verksamheter inom museerna och stiftelsen är tillgängliga för barn och unga. Norrtälje kommun stöttar även verksamheter/föreningar som har behov av kommunala sommarjobbare. Flera museer har lovverksamheter som riktar sig till barn och unga.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Tack vara verksamhetsbidraget kan museerna och stiftelserna bidra på ett positivt sätt till att alla invånare kan ta del av olika historiska miljöer i Norrtälje kommun.

Adam Persson
Förvaltningsdirektör
Kultur- och fritidsförvaltningen

Eva Rosén Lundqvist
Enhetschef
Kultur- och fritidsförvaltningen

Bilaga/Bilagor

Sammanställning av förslag till beslut av verksamhetsbidrag till museer och stiftelser
Ansökningar

Beslut skickas till

Samtliga sökande föreningar